

Resumé

Tato diplomová práce se zabývá historií, státoprávním postavením, statusem a uznáním Náhorního Karabachu. Problematika Náhorního Karabachu je často diskutovaným a politicky ožehavým tématem mezinárodního společenství. Otázka Náhorního Karabachu je předně otázkou právní, ale má přímé politické důsledky.

Náhorní Karabach je územím o rozloze 4400 km², nacházejícím se na jihozápadě Ázerbájdžánu a ve východní části arménského pohoří. Arménie a Ázerbájdžán vedou o toto území dlouholetý spor, který v období rozpadu Sovětského Svazu na počátku 90. let 20. století vygradoval v regulérní válečný konflikt. Větší část území Karabachu je v současné době fakticky kontrolována neuznanou Republikou Náhorní Karabach.

Status Náhorního Karabachu je sporný. Na Náhorní Karabach se dá pohlížet jako na nezávislý stát. Republika Náhorní Karabach, která má: státní území, obyvatelstvo a efektivní vládu, která skutečně drží moc v zemi, čímž vykazuje tři základní kritéria předepsaná mezinárodním právem proto, aby byla na základě nezadatelného práva národa na sebeurčení uznána suverénním státem.

V současném světě však kromě těchto tří základních kritérií se setkáváme i s dalším institutem mezinárodního práva, a to sice uznáním státu za plnoprávného člena mezinárodního společenství, kterého se však do dnešního dne Náhornímu Karabachu nedostalo. Pro státy, které Náhorní Karabach neuznaly v čele s Ázerbájdžánem, je tak dané území vnímáno jako součást Ázerbájdžánské republiky i když tam Ázerbájdžán od roku 1991 fakticky nevykonává žádnou moc a přes 95% procenta obyvatelstva tvoří karabašští Arméni.

Od roku 1994, kdy došlo mezi válčícími stranami k uzavření příměří, se rozhodnutí o otázce Náhorního Karabachu přeneslo z roviny válečné do roviny politické a právní. K vyřešení problému byla ustanovená Minská konference, která má pomoc sporným stranám nalézt kompromis při řešení daného problému. Při hledání mírového řešení se v oblasti aktivně angažuje Ruská Federace, která pravidelně zprostředkovává jednání mezi spornými stranami a vyřešení sporu mírovými jednáními považuje za jednu ze svých priorit v Kavkazském regionu.